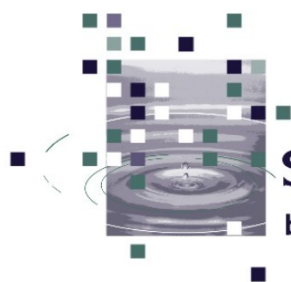

Faunaonderzoek

Complex

20581583

Beuningen

schenkeveld
bureau voor natuur en landschap

Colofon

Veldwerk

Tekst

Productie

Bureau Schenkeveld
Visstraat 1, 4101 AC Culemborg
0345 – 534 245 / 06 – 283 078 31
bureauschenkeveld@gmail.com

Opdrachtgever

Talen Zuid B.V., Nijmegen

Contactpersoon

 van Talen Zuid B.V.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Ingreep	4
1.2	Ligging	4
1.3	Doelstelling.....	5
1.4	Onderzoeksmethodiek.....	5
1.5	Veldbezoek.....	6
2	Resultaat	6
2.1	Vleermuizen	6
2.2	Broedvogels.....	7
3	Discussie.....	8
3.1	Vleermuizen	8
3.2	Broedvogels.....	8
4	Conclusie	9
4.1	Wettelijke gevolgen en mitigatie.....	9
5	Literatuur	10

1 Inleiding

1.1 Ingereep

Woningcorporatie Woonwaarts te Nijmegen is voornemens een rijtje van vier woningen aan de Burgemeester Verstratenlaan 20–26 te Beuningen te renoveren. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Talen Zuid in opdracht van Woonwaarts en omvatten onder andere aanpassingen aan het dak en de spouw.

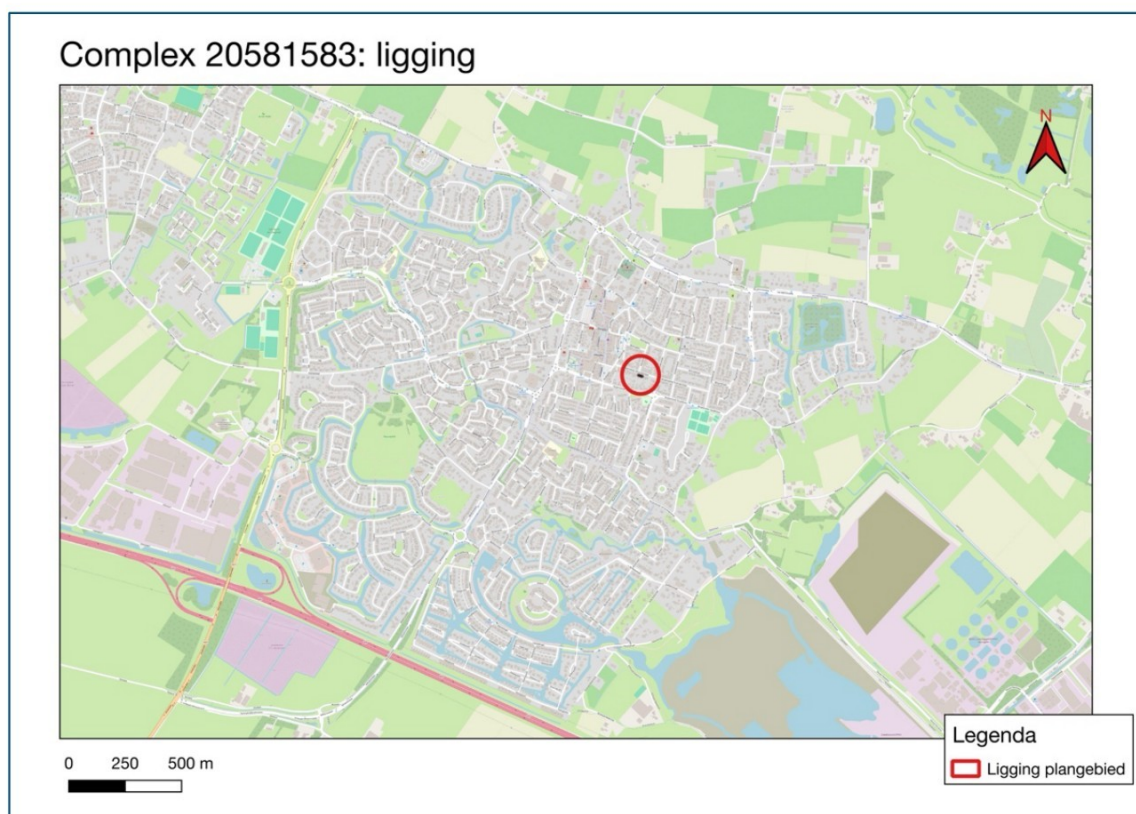
Ter voorkoming van mogelijke overtredingen van de Omgevingswet heeft Bureau Schenkeveld in 2024 een ecologische quickscan uitgevoerd. Uit deze quickscan bleek dat aanvullend onderzoek naar broedvogels en vleermuizen noodzakelijk was. Dit onderzoek is in het voorjaar, de zomer en het najaar van 2025 uitgevoerd door Bureau Schenkeveld. In deze rapportage worden de resultaten van het broedvogel- en vleermuisonderzoek bij complex 20581583 te Beuningen gepresenteerd.

1.2 Ligging

Het plangebied betreft complex 20581583, gelegen aan de Burgemeester Verstratenlaan 20–26 in Beuningen (gemeente Beuningen, provincie Gelderland). Het betreft een rij van vier aaneengesloten woningen die onderdeel uitmaken van een woonwijk met overwegend laagbouw woningen en veel groen in de omgeving. De ligging van het complex in Beuningen is weergegeven in figuur 1. Het plangebied bevindt zich op coördinaten X = 181650.63 en Y = 430163.22 (Rijksdriehoekstelsel, RD).

De bebouwing dateert uit 1965. Elke woning bestaat uit twee bouwlagen met een kapconstructie. De daken zijn bedekt met rode keramische dakpannen, die aan de kopgevels direct aansluiten op de spouwmuur. Halverwege het dak bevindt zich een schoorsteen zonder kraaienkop; daarnaast zijn meerdere rookafvoerkanalen aanwezig. De dakgoten zijn rechthoekig, vervaardigd uit zink en bevestigd met beugels. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen en de kozijnen zijn afgewerkt met trespaplaten. De oostelijk gelegen kopgevel bevat opvallend grote open stootvoegen, die mogelijk toegankelijk zijn voor fauna.

De woningen beschikken over kleine voortuinen met lage begroeiing en verharde paden. Aan de achterzijde bevinden zich tuinen met gras, struiken en enkele bomen, die deels grenzen aan andere woonpercelen. In de directe omgeving komen algemene stedelijke groenvoorzieningen voor, zoals gazons, hagen en straatbomen, wat bijdraagt aan een gevarieerde leefomgeving voor vogels en vleermuizen.

Figuur 1: Ligging complex 20581583 (rood omcirkeld)

1.3 Doelstelling

Deze notitie is het verslag van het inventarisatieonderzoek naar de aanwezigheid van broedvogels en vleermuizen in het plangebied van complex 20581583 te Beuningen.

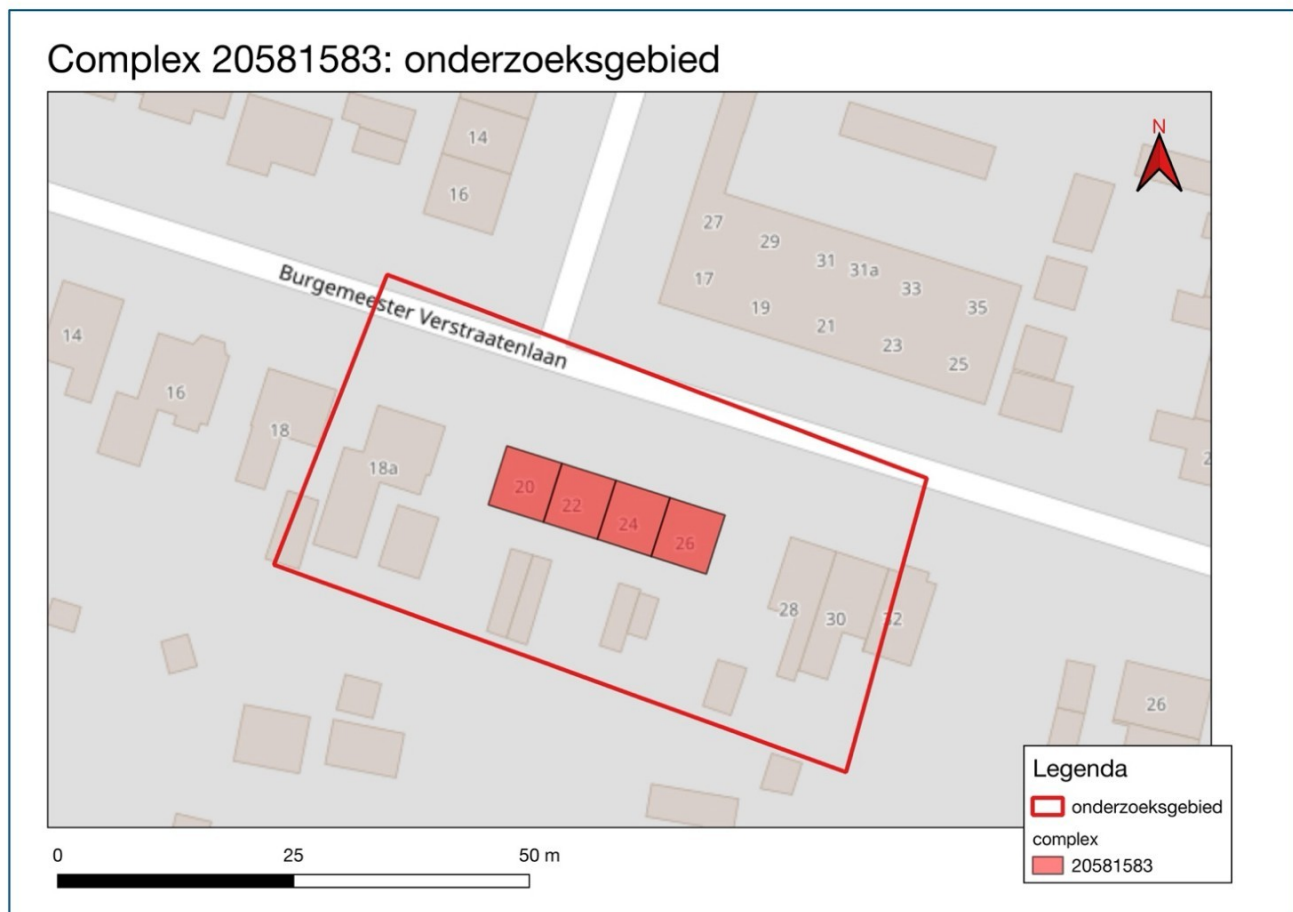
1.4 Onderzoeksmethodiek

Gezien de beperkte omvang van het plangebied is ervoor gekozen het perceel voor het gierzwaluw en vleermuisonderzoek niet op te delen in afzonderlijke deelgebieden. De omvang van het plangebied is dermate beperkt dat één onderzoeker een gebied vanuit een vast standpunt kan observeren, zodat waargenomen activiteit direct kan worden geverifieerd. Overzicht van het complex is weergegeven in figuur 2.

Met uitzondering van twee bezoeken voor het inventariseren van huismussen, zijn alle veldbezoeken voor broedvogels uitgevoerd tijdens de ochtendschemering of avondschemering, omdat vogels rond deze momenten het meest actief zijn. De reguliere broedvogelbezoeken zijn door één ecooloog uitgevoerd. Bezoeken die gecombineerd werden met vleermuisonderzoek, waaronder die voor gierzwaluwen, zijn door twee ecologen uitgevoerd. Tijdens alle inventarisaties is gelet op nesten, sporen en territoriaal gedrag. Het onderzoek naar gierzwaluwen en huismussen is uitgevoerd in overeenstemming met het kennisdocument Gierzwaluw en Huismus (BIJ12, 2024).

Vleermuizen zijn geïnventariseerd door middel van batdetectoronderzoek. De gebruikte detectoren zijn: **Pettersson D-240X, Elekon Batlogger M2, Echo Meter Touch 2 en Echo Meter Touch 2 Pro**, waarbij de laatste twee in combinatie met een smartphone of tablet zijn gebruikt. Daarnaast is bij het onderzoek gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera. (HIKMICRO LH19 2.0.) Batdetectors zetten de voor mensen onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen om naar hoorbare signalen. Door interpretatie van frequentie, ritme en klank, en in het geval van de Batlogger M2 en Echo Meter spectrogrammen, kunnen soorten worden onderscheiden. Op basis van deze gegevens kunnen ook gedrag en functies worden afgeleid, zoals foerageerplaatsen, vliegroutes en verblijfplaatsen.

De methode voor het vleermuisenonderzoek sluit aan bij het Inventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2025) en de kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2025).

Figuur 2: onderzoeksgebied in Beuningen

1.5 Veldbezoek

Ten behoeve van de inventarisatie van broedvogels en vleermuizen zijn 10 veldbezoeken uitgevoerd. In tabel 1 worden deze inventarisatieronden en de omstandigheden tijdens het bezoek weergegeven. Vooraf en tijdens het bezoek is steeds gecontroleerd of de weersomstandigheden nog voldeden aan de diverse gebruikte Inventarisatie protocollen.

<i>Datum</i>	<i>Tijd</i>	<i>Doel</i>	<i>Tempratuur (Celcius)</i>	<i>Wind (Beaufort)</i>
18-04-2025	12:00-14:00	Inventarisatie huismus	11	1 ZW
13-05-2025	13:00-15:00	Inventarisatie huismus	21	3 O
04-06-2025	20:00-24:00	Bezoek gierzwaluw + zomer en kraamverblijf vleermuizen	16	2 W
16-06-2025	20:00-24:00	Bezoek gierzwaluw + zomer en kraamverblijf vleermuizen	17	1 NW
27-06-2025	03:20-05:20	Bezoek zomer en kraamverblijf vleermuizen (ochtend)	17	2 ZW
07-07-2025	19:30-23:30	Bezoek gierzwaluw + zomer en kraamverblijf vleermuizen	14	2 NW
17-07-2025	21:20-23:30	Extra telling kraamverblijf	21	1 N
09-08-2025	00:00-02:00	Bezoek massawinterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	15	1 ZW
26-08-2025	23:50-02:00	Bezoek winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis + paarplek vleermuizen	20	1 W
14-09-2025	20:45-22:45	Bezoek paarplek vleermuizen	16	2 ZO

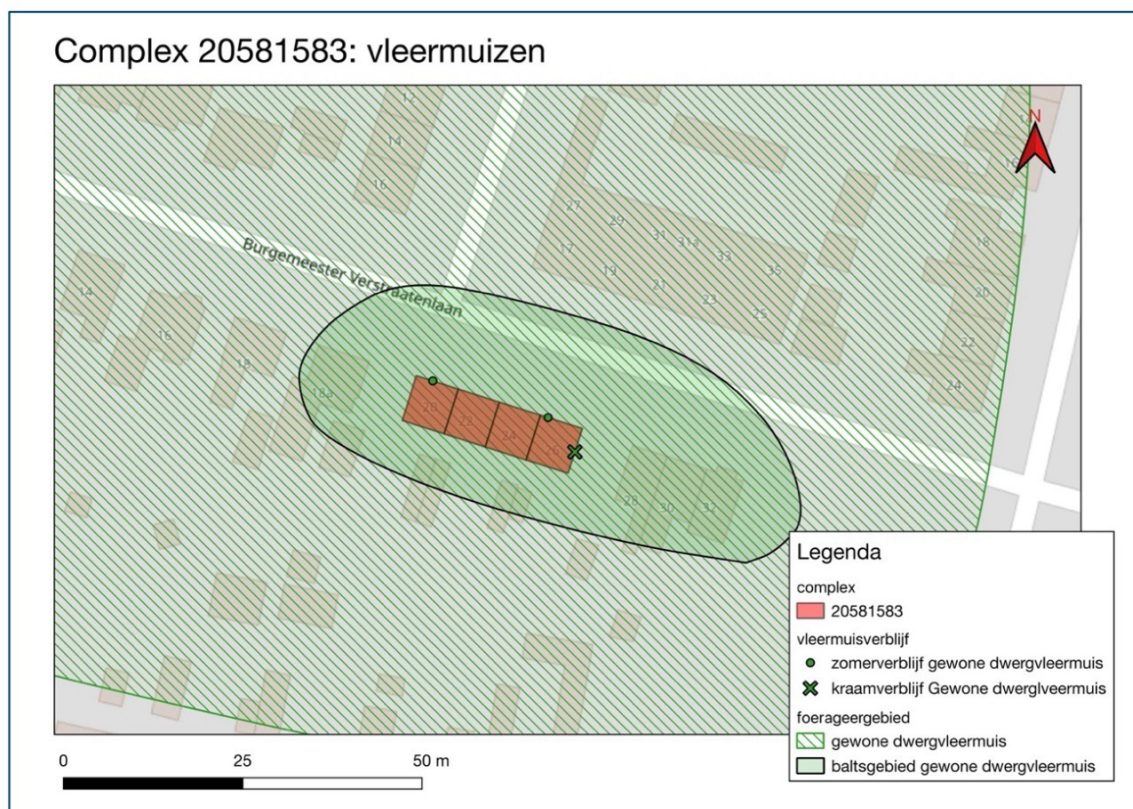
Tabel 1: Overzicht inventarisatieronden naar de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen

2 Resultaat

2.1 Vleermuizen

In de woningen aan de Burgemeester Verstratenlaan 20–26 te Beuningen zijn twee zomerverblijven en één kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) aangetroffen. Tijdens de uitvliegwaarnemingen werd het hoogste aantal uitvliegende dieren geschat op meer dan 55 individuen.

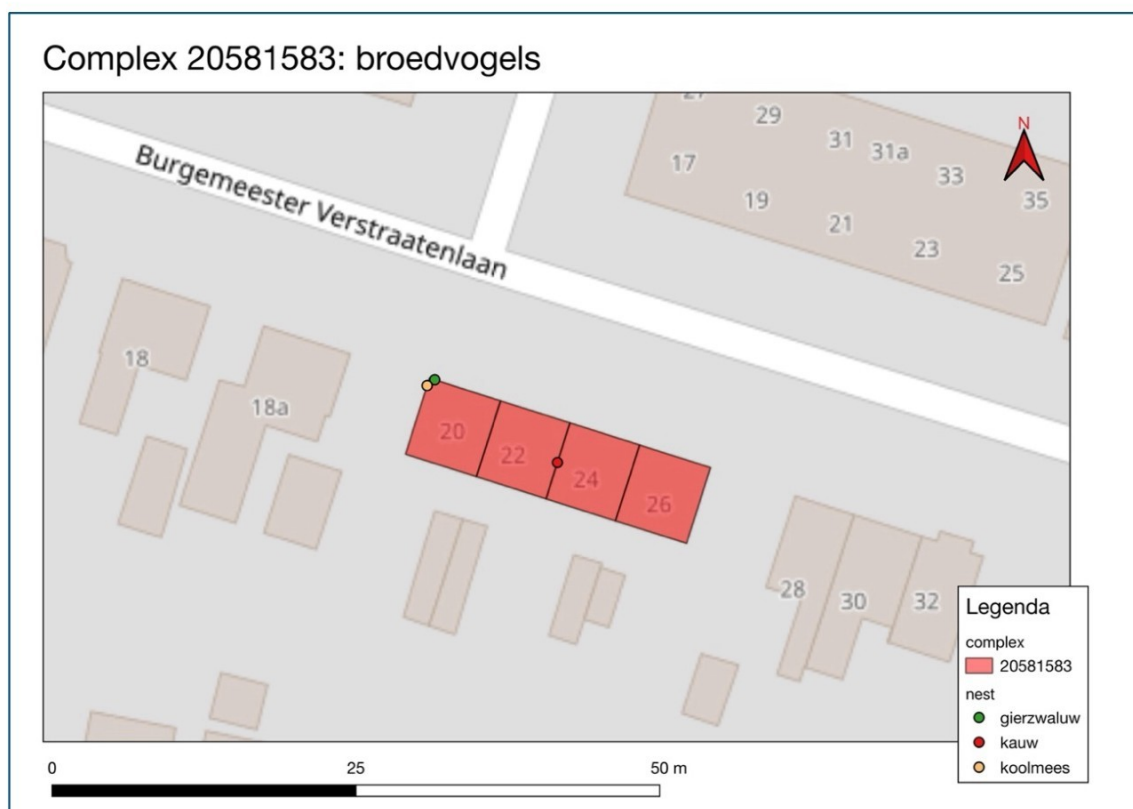
De directe omgeving van het complex fungeert als foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen en, in het najaar, als baltsgebied. De locaties van de verblijfplaatsen, foerageergebieden en baltsgebieden zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: verblijfplaats, foerageer- en baltsg gebieden vleermuizen complex 20581583

2.2 Broedvogels

Tijdens de inspectie van de bebouwing zijn nesten van verschillende vogelsoorten vastgesteld. Het gaat hierbij om nestlocaties van gierzwaluwen, kauwen en koolmezen. Het nest van de gierzwaluwen en het nest van de koolmezen bevinden zich op de hoek van het woonblok, onder de goot naast de hemelwaterafvoer aan de noordwestzijde van de bebouwing. Het kawnest bevindt zich in de schoorsteen tussen woningnummer 22 en 24. Figuur 4 geeft de locaties van deze nesten weer.

Figuur 4: nesten in het plangebied

3 Discussie

3.1 Vleermuizen

Tijdens alle avond- en ochtendbezoeken zijn vleermuizen waargenomen in het plangebied. De twee aangetroffen zomerverblijven betroffen twee dieren die tijdens het bezoek van 4 juni 2025 na zonsondergang aan de voorgevel uitvlogen. Deze dieren waren mogelijk al aanwezig in aanloop naar het vormen van de kraamgroep in de daaropvolgende dagen.

De kraamgroep van gewone dwergvleermuizen werd voor het eerst waargenomen tijdens het bezoek van 16 juni 2025. Op dat moment vlogen meer dan 55 individuen uit onder de kantpannen aan de kopgevel van de woning aan Burgemeester Verstraatenlaan 26. Tijdens het volgende bezoek op 7 juli 2025 werden 49 uitvliegende dieren geteld. Vermoedelijk vlogen de jonge vleermuizen op dat moment al mee, aangezien dieren in paren de groep leken te verlaten. De meeste dieren vlogen tijdens de bezoeken direct weg van het plangebied in westelijke richting, terwijl kleine aantallen in de omgeving bleven om boven de tuinen van de directe omgeving te foerageren. Opvallend was dat dieren uitvlogen onder de kantpannen en niet bij de forse open stootvoegen aan deze gevel.

Op 17 juli 2025 werd een extra telling uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van de groepsgrootte. Het aantal uitvliegende dieren lag die avond echter laag, met maximaal acht individuen. De kraamgroep bevond zich die avond waarschijnlijk op een andere locatie of was mogelijk al uiteen aan het vallen.

Het baltsgebied werd vastgesteld tijdens de bezoeken van 26 augustus en 14 september 2025. Op beide avonden was een gewone dwergvleermuis actief in de omgeving van het woonblok, waarbij baltsgedrag werd waargenomen. Er zijn echter geen invlieg-, uitvlieg- of aantikmomenten waargenomen, waardoor de precieze locatie van de paarplek van dit individu niet kon worden vastgesteld. Het is mogelijk dat deze zich ook in de woningen van complex 20581583 bevindt. De uitvliegplekken van de kraamgroep zijn weergegeven in figuur 5. Overige in het plangebied waargenomen soorten zijn Laatvlieger en Rosse vleermuis. Deze soorten werden slechts kort op de batdetector gehoord en het betrof waarschijnlijk individuen op vliegroute.

3.2 Broedvogels

Tijdens de inspectie van de woningen en bijgebouwen zijn geen nestlocaties van huismussen aangetroffen. Wel is een nest van gierzwaluwen vastgesteld. Dit was op 4 juni 2025. De aanwezigheid van dit nest is bij daaropvolgende bezoeken meermaals bevestigd. Het nest bevindt zich op de hoek van woning nummer 20, onder de goot naast de hemelwaterafvoer aan de noordwestzijde van de bebouwing.

Bij eerder onderzoek in 2024 door Bureau Schenkeveld aan complex 20680680, gelegen aan de overkant van de straat. Bij dit onderzoek werden in de woning met nummer 20 twee nesten van gierzwaluwen vastgesteld. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient daarom rekening te worden gehouden te worden met de aanwezigheid van twee nestlocaties aan de kopgevel van de woning met nummer 20.

Naast gierzwaluwen zijn ook nesten van koolmezen en kauwen aangetroffen. Het nest van de koolmezen bevindt zich op de hoek van het woonblok, onder de goot naast de hemelwaterafvoer aan de noordwestzijde van de bebouwing. Het kawnest bevindt zich in de schoorsteen tussen woningnummer 22 en 24. De locatie van het aangetroffen gierzwaluwnest is weergegeven in figuur 6.

Figuur 5 en 6: uitvlieglocatie kraamgroep gewone dwergvleermuizen en nest gierzwaluwen (rood omcirkeld)

4 Conclusie

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied aan de Burgemeester Verstratenlaan 20–26 te Beuningen belangrijke functies vervult voor zowel vleermuizen als broedvogels.

Van gewone dwergvleermuis zijn twee zomerverblijven en één kraamverblijf aangetroffen. De kraamgroep telde tijdens piekmomenten meer dan 55 uitvliegende dieren. Het plangebied en de directe omgeving dienen daarnaast als foerageergebied en, in het najaar, als baltsgebied. Overige soorten zoals de laatvlieger en rosse vleermuis zijn kort waargenomen, vermoedelijk gaat het om passerende individuen op vliegroute.

Wat betreft broedvogels zijn nesten van gierzwaluwen, koolmezen en kauwen vastgesteld. Het gierzwaluwnest en het nest van de koolmezen bevinden zich onder de goot aan de noordwesthoek van het woonblok, terwijl het kawnest in de schoorsteen tussen woningnummer 22 en 24 is gevestigd. In 2024 zijn tijdens onderzoek van huizen aan de overkant van de straat op deze locatie twee gierzwaluwnestseen gezien. Dit benadrukt dat bij de geplande renovatie rekening moet worden gehouden met in totaal twee nestlocaties van deze soort.

4.1 Wettelijke gevolgen en mitigatie

Zowel de gewone dwergvleermuizen als gierzwaluwen vallen onder de bescherming van de Omgevingswet. Het verwijderen, verstoren of beschadigen van hun vaste rust- en verblijfplaatsen, broedplaatsen of nesten is niet toegestaan zonder een omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit.

Om overtredingen te voorkomen, dienen tijdens de renovatiewerkzaamheden passende mitigatie- en compensatiemaatregelen te worden getroffen, zoals: Tijdige uitvoering van werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels en buiten het kraamseizoen van vleermuizen, behoud van de bestaande verblijfplaatsen en nesten indien mogelijk, of het creëren van alternatieve verblijfplaatsen (bijvoorbeeld met vleermuiskasten of nestvoorzieningen voor gierzwaluwen), monitoring van de vleermuizen- en vogelactiviteit tijdens de werkzaamheden om onbedoelde verstoring vroegtijdig te signaleren.

Met deze maatregelen kan de geplande renovatie worden uitgevoerd zonder inbreuk te maken op de beschermde soorten en hun leefgebieden, in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

5 Literatuur

Bij 12, 2024. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2025. Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2024. Kennisdocument ruige dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2023. Kennisdocument huismus, Utrecht.

Bij 12, 2023. Kennisdocument gierzwaluw, Utrecht.

Diepenbeek, A., van, 1999. Veldgids diersporen. Drukkerij Thieme, Nijmegen.

EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.

Ministerie Economische zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2016, 1-34.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

Netwerk Groene Bureaus, 2021. Vleermuisinventarisatie-protocol; Introductie, toelichting en tabel. Odijk.

NDFF Verspreidingsatlas, 2020. <https://www.verspreidingsatlas.nl/8496173#>

